

2021-06-29

Diarienummer: Ä 2021-3169

Infrastrukturdepartementet

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en gemensam digital ingång

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas.

Tillväxtverket är behörig myndighet enligt EU:s förordning om en gemensam digital ingång (EU 2018/1724). Tillväxtverket är vidare ansvarig för den svenska kontaktpunkten för företag enligt EU:s tjänstedirektiv (2006/123/EG) och yrkeskvalifikationsdirektiv (2005/36/EG), ändrat genom (2013/55/EU), genomfört genom lagen (2009:1079) och förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden respektive lagen (2016:145) och förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer. Tillväxtverket har i samband med detta ansvar bland annat deltagit såväl i EU:s som Sveriges arbete med att utveckla en digital infrastruktur för elektronisk identifiering och signering (gäller främst EU-piloten eSENS samt relaterade arbeten med EIDAS).

Tillväxtverket deltar även i arbetet med att genomföra EU:s förordning om en gemensam digital ingång (EU 2018/1724), bland annat genom att bidra med resurser till Myndigheten för digital förvaltning (Digg) arbete med att realisera det tekniska systemet för utbyte av data mellan medlemsländerna (once-only-principle-technical-system, OOTS).

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtverket tillstyrker i stor utsträckning de förslag som läggs fram i promemorian. Det är framförallt bra att Myndigheten för digital förvaltning (Digg) får en tydligare roll och möjlighet att ge ut föreskrifter eftersom behovet av samordning och styrning är mycket omfattande. Ett bra genomförande kräver emellertid vissa principiella beslut från regeringens sida.

Tillväxtverket konstaterar att arbetet med att införa den gemensamma digitala ingången inte underlättas av en över tid alltmer komplex och överlappande lagstiftning. De förfaranden som omfattas av tjänstedirektivet omfattas även av förordningen om en gemensam digital ingång. Varken tjänstedirektivet eller förordningen om en gemensam digital ingång innehåller en förteckning över specifika förfaranden, vilket gör att osäkerheten över de båda rättsakternas tillämpningsområden är stor. Det förekommer

exempelvis olika uppfattningar om vilka förfaranden som faller under bilaga I och II i förordningen om en gemensam digital ingång och relationen till förfaranden under tjänste- och yrkeskvalifikationsdirektiven. Innevarande promemoria varken lyfter eller tydliggör detta förhållande, vilket är nödvändigt för att behöriga myndigheter ska kunna uppfylla kraven i alla tillämpliga rättsakter. Eftersom Tillväxtverket med stöd av 22 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden ger ut föreskrifter och allmänna råd gällande kontaktpunkten på den inre marknaden (enligt tjänstedirektivet) finns med de föreslagna bestämmelserna en betydande risk för överlappningar mellan Digg och Tillväxtverket. Vidare inbegriper regelverket för tjänster och yrkeskvalifikationer en elektronisk förmedlingsfunktion som i praktiken kan likställas med OOTS. Tillväxtverket anser därför att detta regelverk bör ses över snarast för att undvika överlappningar och motstridigheter gentemot de nu föreslagna bestämmelserna.

Eftersom Tillväxtverket sedan 2009 arbetat med dessa frågor vill vi bidra med några erfarenheter.

Sverige har ett stort antal kommunala och statliga myndigheter som påverkas av såväl tjänstedirektivet som förordningen om en gemensam digital ingång, en del är stora och har tillräckligt med egna resurser, men de flesta är små och har mer begränsade resurser. Vår erfarenhet visar att många myndigheter och kommuner behöver betydligt mer handfasta och konkreta insatser än föreskrifter, riktlinjer och informationsmöten för att lagstiftningen på ett effektivt sätt ska kunna genomföras. Vi tror att det behövs betydligt mer resurser än vad som funnits tillgängligt hittills, men även ett bättre resursutnyttjande genom samordning och nyttiggörande av redan befintliga strukturer. Myndighetssamarbetet starta och driva företag (MSSDF) som driver och utvecklar verksamt.se har redan en fungerande struktur och samarbetsformer för företagsområdet, men bedrivs fortfarande på frivillig basis. Vidare har Tillväxtverket och flera av de andra myndigheterna som deltar i utveckling och förvaltning av verksamt.se redan ett mycket gott samarbete med Digg vad gäller genomförandet av förordningen om en gemensam digital ingång. Arbetet med verksamt.se har under senare år både breddats och fördjupats avsevärt och utvecklas nu vidare inom ramen för att realisera ett digitalt ekosystem för företagsområdet för enkla digitala myndighetskontakter som bygger på ett digitalt informationsutbyte och nationell infrastruktur. En möjlig väg för ökad effektivitet kan därför vara att någon eller några av myndigheterna bakom verksamt.se tillförs tillräckligt med resurser och får en utökad roll när det gäller samordning och styrning av införandet av SDG-förordningen. En sådan rollfördelning mellan Digg och någon eller några av myndigheterna bakom verksamt.se skulle dels innebära avlastning för Digg men även en tydligare och mer långsiktig roll för verksamt.se.

En grundläggande förutsättning för ett effektivt genomförande är vidare att samordning och samverkan mellan myndigheter inte ska ske på frivillig basis i den utsträckning som promemorian föreslår. Tillväxtverket anser därför att regeringen behöver slå fast vilken webbplats som ska vara den svenska landningssidan för företag inom ramen för förordningen om en gemensam digital ingång och att behöriga myndigheter ska vara anslutna till denna, på samma sätt som behöriga myndigheter enligt gällande lagstiftning idag är skyldiga att vara anslutna till den digitala kontaktpunkten (verksamt.se) under tjänste- och yrkeskvalifikationsdirektiven.

Tillväxtverket vill i detta sammanhang lyfta fram att Tillväxtverket och myndigheterna bakom verksamt.se på förfrågan av Digg i juni 2020 om att verksamt.se kan vara landningssidan för företagshändelser "...välkomnar att verksamt.se blir Sveriges samlade landningssida för företagshändelserna enligt förordningen om den gemensamma digitala ingången." samt "...menar att berörda myndigheter och Digg ska verka för att regeringen i förordning eller i regleringsbrev tydliggör myndigheternas egna ansvar samt att de myndigheter som omfattas och ska ha innehåll på verksamt.se ska ansluta sig till samverkansmodellen för verksamt.se", dvs. att det inte längre ska vara frivilligt att ansluta.

Frågan tas även upp i den särskilda utredarens promemoria (I 2019:B, Infrastrukturdepartementet) som konstaterar att MSSDF och verksamt.se är det enda samarbetet och webbplats som kan utvecklas till en bredare lösning för att möta kraven på företagssidan och att det därmed kan finnas anledning att i särskild ordning utreda förutsättningarna, formerna och de ekonomiska konsekvenserna med ett större uppdrag för verksamt.se för de inblandade myndigheterna.

Sammantaget är det därför av högsta vikt att samordnande myndigheter tydligt pekas ut, vilket deras respektive ansvar är samt att tillräckliga resurser och mandat tilldelas för att de ska kunna uppfylla sina skyldigheter.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Anna Johansson. Magnus Lundsten har varit föredragande. I handläggningen har också enhetschef Anders Nyström, Lotta Ruokonen, Anna Stattin och Laura Tacchini deltagit.

Anna Johansson

Magnus Lundsten